

ADALÉKOK A VÉDJEGYÁTRUHÁZÁS JOGI MEGÍTÉLÉSÉHEZ – II. RÉSZ

4. NEMZETKÖZI VÉDJEGYEK ÁTRUHÁZÁSA A MADRIDI RENDSZERBEN

A PUE-t követően a második mérföldkő a jogharmonizáció terén az 1891-ben született, a gyári vagy kereskedelmi védjegyek nemzetközi lajstromozására azóta többször felülvizsgált Madridi Megállapodás (*Madrid Agreement*) volt.³³ Ennek célja az volt, hogy hatékony védelem legyen biztosítható számos országban egyszerre, mindössze egy nemzeti hivatalon keresztül. Ez a gyakorlatban azt jelenti a védjegyjogosultak számára, hogy egy nemzeti védjegybejelentést kiterjeszthetnek a megállapodásban részes valamennyi országra, ha a WIPO-t létrehozó alapegyezményben megjelölt Szellemi Tulajdon Nemzetközi Irodájánál (*International Bureau of Intellectual Property*, a továbbiakban: IBIP) a származási ország hatósága útján bejelentik igényüket. Ez a megoldás az országonként történő külön lajstromozáshoz képest számos gyakorlati kedvezményt kínál az ügyfelek számára. Először is elegendő csupán egyetlen kérvényt benyújtani az IBIP-hez, és azt is csak egy nyelven, nem utolsósorban csupán egyszeri díjat kell befizetni. E konstrukció hiányában valamennyi országban külön-külön, az adott nyelven kellene benyújtani a védjegybejelentéseket, és külön-külön meghatározott bejelentési díjak megfizetésére lenne szükség. További kedvezmény, hogy a védjegybejelentőnek nem kell kivárnia azt, hogy valamennyi megjelölt tagállam hivatala egyenként oltalom alá helyezze megjelölését, ugyanis egy egyéves (illetve a Madridi Jegyzőkönyv alapján 18 hónap is lehet, ha a tagállam így nyilatkozik) határidő letelte után – ideiglenes vagy végleges elutasító határozat hiányában – a megjelölt állam védjegyhivatala az elutasítás lehetőségétől elesik.

A madridi rendszer előnyei között kell megemlíteni azt is, hogy a lajstromozást követő változások (a jogosult neve, címe, a jogutódlás, az árujegyzék korlátozása) átvezetése iránt is elegendő egyetlen kérelem benyújtása és egyszeri díjfizetés, hogy a változások mindegyik megjelölt tagállamban hatályossá váljanak.

A Madridi Megállapodást egészítette ki 1989-ben a Madridi Jegyzőkönyv (*Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks*), amely az azt aláíró országokat, még ha nem is voltak tagjai addig a megállapodásnak, ugyanannak az uniónak a részeseiként ismeri el, mint a már korábban csatlakozott tagokat. A megállapodás és a jegyzőkönyv párhuzamos, de egymástól független egyezmények, ugyanakkor

³³ A hatályos szövegváltozatot Magyarországon az 1973. évi 29. tvr. hirdette ki.

összekapcsolja őket a Közös Végrehajtási Szabályzat (*Common Regulations under the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks and the Protocol Relating to the Agreement*, a továbbiakban röviden: CoRe).³⁴ A Madridi Jegyzőkönyv lehetővé tette a nemzetközi integrációs szervezetek csatlakozását is a Madridi Megállapodás rendszeréhez. Ennek a csatlakozásnak két feltétele van: az érintett integráció minden egyes tagjának PUE-tagnak kell lennie, és védjegyhatósággal kell rendelkeznie.³⁵ Ezeknek a feltételeknek a Közösség megfelelt, így a 2004-es csatlakozással mára az összes EU-tagállam részese a jegyzőkönyvnek. A kölcsönösség jegyében a madridi rendszer elismeri a közösségi védjegyet, míg az EU elismeri a madridi rendszer nemzetközi védjegyeit. A Madridi Jegyzőkönyv biztosítja azt a lehetőséget, hogy az IBIP-en keresztül egy nemzeti hivatalnál tett védjegybejelentés nemzetközi oltalmat szerezhessen. Ugyanakkor arra is lehetőség van, hogy egy nemzetközi lajstromozást átalakítsanak nemzeti bejelentéssé, megőrizve a nemzetközi bejelentés elsőbbségi dátumát. A Nemzetközi Védjegy Szövetség (*International Trademark Association*, a továbbiakban: INTA)³⁶ a védjegyjogok harmonizációja érdekében rendületlenül támogatja a jegyzőkönyv elfogadását a lehető legtöbb államban (jelenleg 84 állam a részese), amely törekvésnek a legnagyobb sikere, hogy 2003. november 2-án az Amerikai Egyesült Államok is aláírta azt.³⁷

E fejezetben a fenti struktúra szerint működő nemzetközi védjegyek átruházásának szabályai kerülnek elemzésre, ami azért is érdemel kiemelt figyelmet, mert két egyezményre épülő rendszerről van szó, ami tagjainak létszámát tekintve a legnagyobb védjegyjogi rezsim.

A Madridi Megállapodás 9bis cikke tartalmazza az átruházásra vonatkozó legalapvetőbb rendelkezéseket. A jegyzőkönyv 9. cikke és a CoRe 25. pontja azonban generálisabb jellegű megfogalmazást használ, mert nem használja az átruházás kifejezést, hanem helyette a jogosult személyében bekövetkezett változásokról szól. Ez pedig tágabb kategóriát ölel fel, mint a szerződéses átruházás, hiszen a jogosult személye megváltozhat bírósági vagy hatósági határozat útján is, illetve öröklés vagy felszámolás során is, továbbá automatikus a jogosult személyének megváltozása a gazdasági társaságok összeolvadásakor.

³⁴ http://www.wipo.int/madrid/en/legal_texts/common_regulations.htm, (2011. 12. 02.).

³⁵ Tattay Levente: Az EU legfejlettebb iparjogvédelmi integrációja: a közösségi védjegy. *Külgazdaság, Jogi Melléklet*, 2005. 7–8. sz., p. 68.

³⁶ Az INTA-t 1878-ban, New Yorkban alapították a védjegyjog fejlesztésére és a tisztességes verseny támogatására.

³⁷ Olga Nedeltscheff: First thing first. Why does the world need global trademark law? *Trademark world*, 2003, suppl. 1., p. 8.

4.1. Felek az átruhzásban

A madridi rendszerben a szerződést kötő felek pontos megnevezése jogosult (*holder*) és átvevő (*transferee*).

Ahhoz, hogy a védjegylajstromban átvezessék a jogosult személyében bekövetkezett változást, egy erre irányuló kérelmet kell az IBIP-hez benyújtani. Ebben a kérelemben a kedvezményezettnek először is azt szükséges igazolnia, hogy megfelel-e a madridi rendszerben azoknak a követelményeknek, amelyek ahhoz szükségesek, hogy valaki nemzetközi védjegyjelentést tehessen. Ugyanis a megállapodás 9bis cikk (2) bekezdése szerint olyan személy javára nem jegyezhető be a védjegy átruházása, aki ennek a kritériumnak nem felel meg. Ehhez az 1. cikk szerint a kedvezményezettnek valamely tagországban valóságos és működő ipari vagy kereskedelmi teleppel kell rendelkeznie vagy ennek hiányában lakóhellyel, ha pedig egyik tagállamban sincsen lakóhelye, akkor az unióhoz tartozó valamely országban kell állampolgársággal bírnia. A 2. cikk szubszidiárius jelleggel kiterjeszti a lehetséges kedvezményezettek körét annyiban, hogy azokat is a szerződő országok joghatósága alá tartozó személyekkel egy tekintet alá esőként kezeli, akik a PUE 3. cikke alapján ugyan nem állampolgárai egyik párizsi uniós tagállamnak sem, azonban valamelyik részes ország területén van lakhelyük vagy valóságos és működő ipari vagy kereskedelmi telephelyük. A probléma valószínűleg elméleti, de a fenti megoldás kizárja a kedvezményezettek köréből azokat, akik mind a madridi rendszer, mind pedig a PUE tagállamain kívül eső állam állampolgárai vagy hontalanok, és az előbbi tagállamokban ugyan nem rendelkeznek lakóhellyel, de szokásos tartózkodási hellyel igen. A jegyzőkönyv 2. cikk (1) bekezdése alapján is feltétel a szerződő államok valamelyikében lévő állampolgárság vagy lakóhely, illetve valóságos és működő ipari vagy kereskedelmi telephely. Mivel a Madridi Jegyzőkönyv lehetővé teszi nemzetközi szervezetek csatlakozását is, abban az esetben, ha az átruházandó védjegyet ilyen szervezet hivatalához nyújtották be, a kedvezményezettnek elég, ha a szervezet valamely tagállamában van lakóhelye, vagy annak állampolgára, illetve ott rendelkezik valóságos és működő ipari vagy kereskedelmi telephellyel.

A kettős szerződés rendszeréből adódóan azonban bonyolódhat a helyzet attól függően, hogy a kedvezményezett a fenti kapcsolóelvek alapján melyik országhoz köthető. Elméleti szinten három esetkör különíthető el:

- ha a kedvezményezett honossága szerinti ország csak a Madridi Megállapodásnak részese, bejegyezhető az átruházás, de csak azon megjelölt országok vonatkozásában, amelyek részesei a megállapodásnak,
- ha a kedvezményezett honossága szerinti ország csak a Madridi Jegyzőkönyvnek részese, bejegyezhető az átruházás, de csak a jegyzőkönyvben részes, megjelölt tagállamokra nézve,

- ha a kedvezményezett honossága szerinti ország egyaránt részese a megállapodásnak és a jegyzőkönyvnek is, valamennyi megjelölt szerződő félre nézve bejegyezhető az átruházás.³⁸

A CoRe 25. szabály (4) bekezdése alapján lehetséges az is, hogy egyszerre több kedvezményezettre ruházzák át a védjegyoltalmat. Ebben az esetben mindegyiküknek meg kell felelniük a fenti feltételeknek, azonban nem szükséges ugyanazzal az országgal kapcsolatban lenniük. Némileg egyszerűsíti a helyzetet, hogy 2008 óta a megállapodásban és a jegyzőkönyvben is részes államok közötti viszonyokban kizárólag a jegyzőkönyv szabályai szerint lehet eljárni. Ezzel főszabállyá vált a jegyzőkönyv alkalmazása, ugyanis a WIPO adatbázisa szerint 2012. július 13-án – beleszámítva Kolumbiát és a Fülöp-szigeteket, ahol egy hónapon belül lép hatályba a Madridi Jegyzőkönyv – már csak Algéria az egyetlen olyan ország, amely a madridi rendszeren belül kizárólag a megállapodásnak részese. A többi 55 állam egyben a jegyzőkönyvben is szerződő fél, míg 30 másik állam pedig csak a jegyzőkönyvben szerződő fél. Ezek alapján tehát nyilvánvaló, hogy a fenti három esetkörből az elsőnek nincs nagy gyakorlati jelentősége, a második és a harmadik lehetőség tekinthető tipikusnak.

Ha a fentiek alapján egyes megjelölt államokban nem jegyezhető be az átruházás ténye, a védjegyet megosztják, és amely államokban ennek nincs akadálya, ott a kedvezményezett lesz az új jogosult, a többi országban pedig a régi jogosulté marad az oltalom.

A Madridi Megállapodás 9bis cikk (1) bekezdése szerint ha a kedvezményezett telepe nem a védjegy tulajdonosának országában van, hanem egy másik tagállamban, az IBIP-et a kedvezményezett ország hatósága értesíti az átruházásról. Az IBIP az átruházást lajstromozza, a többi hatóságot pedig értesíti, és az átruházást a hivatalos lapjában (*WIPO Gazette of International Marks*) közzéteszi. Ha az átruházás a nemzetközi lajstromozástól számított öt éven belül történt, az IBIP köteles a kedvezményezett országának hatóságától hozzájárulást kérni – és ha lehetséges – az új jogosult országában foganatosított védjegylajstromozás kelte és számát is közzéteszi. Ennek oka eredetileg az volt, hogy a 6. cikk (2) bekezdése alapján a nemzetközi lajstromozástól számított öt év elteltével a nemzetközi lajstromozás a származási országban korábban lajstromozott nemzeti védjegytől – néhány kivételtől eltekintve – függetlenné válik. Az öt éven belüli átruházással azonban megváltozott a származási ország, és ehhez a kedvezményezett országában a hatáskörrel rendelkező hivatal hozzájárulására volt szükség. A megállapodás 1957-es felülvizsgálata óta azonban a jogosult személyében bekövetkező változás nem befolyásolja a származási országot, így tulajdonképpen megszűnt e rendelkezés létjogosultsága. A Madridi Unió közgyűlése ezért 1995-ben úgy határozott, hogy az IBIP-nek a nemzetközi védjegyek átruházására irányuló eljárása során nem kell alkalmaznia az említett szabályt.

³⁸ Guide to the international registration of marks, Part B, Chapter II: The international procedure, p. B.II.73.: <http://www.wipo.int/export/sites/www/madrid/en/guide/pdf/partb2.pdf> (2011. 12. 01.).

4.2. Részleges átruházás

A nemzeti védjegyjogokhoz, valamint a közösségi védjegyjoghoz képest a madridi rendszerben többféle részleges átruházás létezik, amely a nemzetközi védjegyek sajátos jellegeből fakad. A legfontosabb *differentia specifica*, hogy a feleknek lehetőségük van területi értelemben is részlegesen átruházni az érintett védjegyet, ami a fentiekben leírtak alapján a nemzeti és a közösségi védjegyek esetében kizárt. Ekképpen négyféle részleges átruházást különböztethetünk meg:

- ugyanazokban a megjelölt tagállamokban néhány áruosztályra nézve történő átruházás,
- a megjelölt tagállamoknak csak egy részére nézve az összes áruosztály átruházása,
- a megjelölt tagállamoknak csak egy részére nézve néhány áruosztály átruházása,
- a megjelölt tagállamoknak csak egy részére nézve egy áruosztályon belüli alcsoportok átruházása.

A Madridi Megállapodáshoz és Jegyzőkönyvhöz kapcsolódó Adminisztratív Előírások (*Administrative Instructions for the Application of the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks and the Protocol Relating Thereto*, a továbbiakban röviden: AdIn)³⁹ 16. szakasza alapján a részleges átruházást a lajstromban úgy kell átvezetni, hogy az eredeti lajstromozásból törlik az átruházással érintett részeket, és ez utóbbiakat az eredeti lajstromszámmal és egy ahhoz kapcsolt nagybetűvel látják el, ábécésorrendben. Így a lajstromszámok alapján is már rögtön látható, hogy melyik volt az eredeti védjegy, és melyek keletkeztek részleges átruházással. Az átruházás meghirdetésekor csak ezeket az újonnan létrehozott lajstromozásokat tüntetik fel a hivatalos lapban.

A CoRe 27. szabály (3) bekezdése szerint lehetőség van arra is, hogy ha a részleges átruházások következtében két vagy több nemzetközi lajstromozás jogosultjaként ugyanazt a személyt jegyzi be, az új jogosult kérelmére össze kell vonni a lajstromozásokat. Az IBIP erről értesíti az érintett tagállamok hivatalait. Ezek közül bármelyik nyilatkozhat úgy a (4) bekezdés alapján, hogy a jogosult változása az adott tagállam területén hatálytalan, ebből következően pedig a tagállam tekintetében változatlanul az átruházó fog szerepelni. A hivatal az említett nyilatkozatában köteles megjelölni a hatálytalanság alapjául szolgáló okokat, a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és azt, hogy van-e helye felülvizsgálatnak vagy fellebbezésnek. A jogerős nyilatkozatot az IBIP általi jogosultváltozásról szóló értesítéstől számított 18 hónap lejártát megelőzően kell a tagállami hivatalnak az IBIP felé visszaküldeni. Amikor ezt az IBIP átveszi, bejegyzi azt a nemzetközi lajstromba, és – az esettől függően – külön nemzetközi lajstromozásként jegyzi be a nemzetközi védjegynek a szóban forgó nyilatkozat tárgyát képező részét, és erről értesíti azt a felet (a jogosultat vagy a hivatalt), amely a jogosult változásának bejegyzésére irányuló kérelmet benyújtotta, valamint az új jogosultat.

³⁹ http://www.wipo.int/madrid/en/legal_texts/admin_instructions.htm#P149_10190 (2011. 12. 02.).

4.3. A bejegyzési kérelem tartalma

A kérelem benyújtására vonatkozó eljárási kérdéseket a CoRe 25. szabálya részletezi.

A kérelmet az erre a célra létrehozott MM5-ös formanyomtatványon, egy példányban kell benyújtani az IBIP-hez. Ezt megteheti maga a jogosult vagy annak képviselője, a jogosult országa és a kedvezményezett országa szerinti hivatal is, vagyis a kedvezményezett közvetlenül nem fordulhat az IBIP-hez. Arra sincs lehetőség, hogy a kérelmet a nemzetközi védjegy származási országa szerinti hivatalon keresztül nyújtsák be, ha sem a jogosult, sem a kedvezményezett nem köthető a származási országhoz.

A 6. szabály (2) bekezdése alapján főszabály szerint a kérelmet – az érintett hivatal előírásainak megfelelően – angol, francia vagy spanyol nyelven kell benyújtani, de azt is lehetővé tehetik, hogy a kérelmező válasszon e három nyelv közül. A 40. szabály (4) bekezdése szerint – amely a nyelvekre vonatkozó átmeneti rendelkezéseket tartalmazza – a fenti főszabály alól a 2004. április 1-jét megelőzően tett nemzetközi védjegybejelentések kivételt jelentenek, mert ezek esetében egyedül a francia nyelv használható, valamint azon bejelentések esetében is csak a francia nyelv használható, amelyeket 2004. április 1-je és 2008. augusztus 31-e között nyújtottak be, és azok kizárólag a megállapodás hatálya alá tartoznak. A gyakorlatban a nyelv kérdése csak az árujegyzék szöveges részét érinti, a kérelem egyéb elemei a nyelvtől függetlenek.

A kérelemben a következőket kell feltüntetni:

1. az érintett nemzetközi lajstromozás számát,
2. a jogosult nevét,
3. a kedvezményezett nevét és címét,
4. kifejezett felhatalmazást arra, hogy a kedvezményezett legyen az új jogosult,
5. képviselő kijelölését,
6. az átruházás a teljes árujegyzéket érinti-e, vagy csak egy részét, illetve azokat a megjelölt tagállamokat, amelyeket az átruházás érint,
7. természetes személy kedvezményezett esetén az állampolgárságot, nem természetes személy esetén annak működési formáját (ezek feltüntetése nem kötelező),
8. aláírást.

Egy kérelemben több nemzetközi védjegy átruházását is lehet kérni, ilyenkor valamennyi érintett védjegy lajstromszámát fel kell tüntetni. A többes bejelentés feltétele azonban, hogy az átruházásokban érintett jogosult és kedvezményezett személye változatlan legyen, az átruházással érintett tagállamok köre megegyezzen, és az átruházások vagy a teljes árujegyzékre, vagy annak ugyanazon részeire legyenek korlátozva.

A CoRe 25. szabály (2) bekezdés *a*) pontjának *iv*) pontja szerint a fenti felsorolás negyedik eleménél rendelkezésre álló helyen szükséges azt az országot megjelölni, ahol a kedvezményezett lakóhelye vagy valós és működő ipari vagy kereskedelmi telephelye van. Ha olyan országról van szó, amely valamely nemzetközi szervezet útján kapcsolódik a madridi

rendszerbe, úgy mind az országot, mind pedig a jegyzőkönyvben részesként szereplő nemzetközi szervezetet meg kell jelölni. Főszabály szerint a lakóhely vagy telephely megadása szükséges. Az állampolgárság csak akkor jön számításba, ha a fentiekben leírtak szerint kivételesen az állampolgárság a kapcsolóelv a kedvezményezett és valamely tagállam között.⁴⁰

Képviselő megnevezése nem kötelező, csak opcionális elem. Az IBIP hivatalból törli a korábbi jogosult képviselőjét, ha azonban a felek szándéka szerint továbbra is ugyanaz a személy maradna a képviselő, úgy őt is meg kell nevezni a kérelemben.

A CoRe 25. szabály (2) bekezdés *b*) pontja alapján nem természetes személy kedvezményezett esetén szintén opcionális annak megjelölése, hogy milyen formátumban működik az adott jogi entitás.⁴¹ Az egyes nemzeti jogok sokszínűsége miatt ez igen sokféle lehet, ezért a tájékozódás megkönnyítése végett célszerű az irányadó jogszabályt is megjelölni.

A CoRe 25. szabály (1) bekezdés *d*) pontja szerint abban az esetben, ha a kérelmet közvetlenül az IBIP-hez nyújtják be, úgy a jogosultnak mindenképpen alá kell azt írnia. Ha azonban a kérelmet valamely tagállam hivatalán keresztül nyújtják be, úgy főszabályként azt a hivatal írja alá, de a tagállami szabályoktól függően lehetővé tehetik, hogy a jogosult is aláírja.

A bejegyzési kérelem díja a teljes és részleges átruházás esetén is 177 svájci frank. A díjfizetés az érintett nemzetközi védjegyek számához tapad, ezért többes átruházás esetén többszöröződik a 177 svájci frankos díj.⁴²

5. VÉDJEGYÁTRUHÁZÁS AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

Az USA védjegyjogának középpontjában az 1946. évi Trademark Act, elterjedtebb nevén a Lanham Act (15 U.S.C 1051 et seq.) áll. Az USA szabályozási rendszerét több okból is érdemes megvizsgálni. Egyrészt azért, mert az ország világgazdasági jelentősége indokoltá teszi jogrendszerének átfogó tanulmányozását, másrészt pedig azért is, mert a fentebb vázolt megoldásoktól egyes pontokon alapvető eltéréseket mutat, ezért célszerű szembeállítani az eddig tárgyalt jogrendszerekkel. Előljáróban annyit szükséges megjegyezni, hogy az USA-

⁴⁰ Vö. 4.1. fejezet.

⁴¹ A CoRe angol nyelvű változata a legal entity kifejezést használja, ami a magyar fordításban jogi személyként jelenik meg. Ha a jogi személy megfogalmazást nem jogi értelemben értjük, úgy helytálló a használata, de ha a jogi személyt mint polgári jogi kategóriát alkalmazzuk, leszűkítjük az eredeti jelentéstartalmat. A magyar jogban is vannak olyan gazdasági társaságok, amelyek nem jogi személyek, mégis lehetnek nemzetközi védjegyek jogosultjai, és vannak olyan jogi személyek, amelyeknek fogalmilag nincs ipari vagy kereskedelmi telepük. Az egyes nemzeti jogok pedig egészen eltérő megoldásokat is alkalmazhatnak a jogi személyek szabályozására vonatkozóan. Ebből következően a jogi személy kifejezést ebben a körben a szerző helytelennek találja.

⁴² <http://www.wipo.int/madrid/en/fees/sched.html> (2011. 12. 02.).

ban a védjegyoltalom feltétele, hogy a megjelölést kereskedelmi tevékenység körében, a gazdasági életben használják. Hazánkban ezzel ellentétesen csupán használati kötelezettség áll fenn, de annak nem szükséges kereskedelmi tevékenységgel összefüggőnek lennie. Az USA védjegyjogában a védjegyátruházásban érintett feleket engedményezőnek (*assignor*) és engedményesnek (*assignee*) nevezik.

5.1. A Lanham Act 10. §-a – védjegyátruházás goodwilllel

A védjegyek átruházására nézve a Lanham Act 10. §-a tartalmaz rendelkezéseket, amelyeket a törvény hatálybalépése óta nyolcszor módosítottak. E sokszori módosítás is mutatja, hogy a védjegyek átruházásának kérdésköre mindig is számot tarthatott a jogalkotó érdeklődésére, és a mögötte meghúzódó dogmatikai viták nem jutottak nyugvópontra.

A 10. § (a) pontjának (1) bekezdése érdemel kiemelt figyelmet, hiszen ez határozza meg és definiálja az átruházás jogalapját. Eszerint, egyezően a Tanács közösségi védjegyről szóló 207/2009/EK rendeletével (2009. február 26.) (a továbbiakban: CTMR2), illetve a Vt.-vel, lehetőség van mind az oltalom alatt álló védjegyek, mind pedig a még oltalmat nem szerzett védjegybejelentések átruházására. Az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatala (*United States Patent and Trademark Office*, a továbbiakban: USPTO) által közzétett gyakorlati szabályok szerint az átruházások körében védjegybejelentés alatt érteni kell mind a nemzeti bejelentéseket, mind pedig a törvény 44. §-a alapján tett, bármely nemzetközi megállapodás szerinti bejelentést. A Lanham Act ezt nem konkretizálja oly módon, mint a Vt. a Madridi Megállapodásra vagy a Jegyzőkönyvre, hanem úgy mond nyitott törvényi tényállásként bármely hatályos nemzetközi szerződésre kiterjeszti.⁴³

A védjegybejelentések körében a Lanham Act meglehetősen differenciált, eltérő alapokon nyugvó oltalomszerzési igényeket szabályoz. Alapesetnek azt tekinti, ha valaki a gazdasági tevékenysége körében már használt védjegyét⁴⁴ kívánja lajstromoztatni.⁴⁵ A másik esetkör az, amikor valaki jóhiszeműen kíván védjegyoltalmat szerezni olyan megjelölésre, amit korábban még nem használt, és tudomása szerint más sem használt kereskedelmi forgalomban. Ez utóbbi típusú védjegybejelentések (*intent-to-use applications*) átruházását nem teszi lehetővé a 10. §.

⁴³ U.S. Trademark Law. Rules of Practice & Federal Statues, 2011. november 8. U.S. Patent & Trademark Office, Part 3 – Assignment, Recording and Rights of Assignee, § 3.1. Definitions: <http://www.uspto.gov/trademarks/law/tmlaw.pdf> (2011. 11. 13.).

⁴⁴ A magyar és általában véve a kontinentális fogalomhasználattal szemben az USA-ban lajstromozás nélkül is beszélhetünk védjegyekről, a nyilvántartásba vétel csupán pluszjogokat, illetve megfordított bizonyítási terhet eredményez. De a lajstromon kívüli védjegyeket is védi a Lanham Act. Hazánkban ezzel ellentétesen, a lajstromozás tényétől függően beszélhetünk oltalom alatt álló védjegyről vagy oltalom alatt nem álló megjelölésekről.

⁴⁵ Lanham Act § 1 (15. U.S.C § 1051) (a) pont (1) bekezdés.

Az átruházásnak azonban van egy megszorító feltétele, amely az egymással folytonosan vitatkozó jogtudományi és gazdaságtani irányzatok fókuszpontjában áll 1946 óta. Ez pedig az, hogy az átruházás során nem pusztán a védjegyoltalmat szükséges átruházni, hanem a védjeggyel érintett vállalkozás goodwilljét is, vagy a goodwillnek azt a részét, amelyhez ténylegesen kapcsolódik a védjegy használata, és amely a vállalkozást szimbolizálja. Az átruházó egyéb védjegyéhez tapadó goodwill, illetve a vállalkozás nevének átruházására tehát nincs szükség, s ezt a 10. § (a) pont (2) bekezdése is megerősíti.

A fenti szabályt nevezhetjük a tiszta átruházás tilalmának is (*against assignment in gross*), ami egyszersmind annak is a bizonyítéka, hogy az USA jogában a szabadalommal és a szerzői joggal szemben a védjegy nem önálló szellemi tulajdon-jog, hanem szükségszerűen a goodwillhez, azon keresztül pedig a vállalkozáshoz kapcsolódó oltalmi forma.⁴⁶ Ennek kialakulása mélyebb elemzést igényel.

5.2. A tiszta átruházás tilalmának fejlődési útja

A XIX. századi common law-ban gyökerezik az a felfogás, hogy a védjegyek önmagukban nem is értelmezhetőek, csak a mögöttük álló vállalkozás goodwilljének szimbólumaként. Ez pedig a védjegyek elidegenítésére nézve nem jelentett mást, mint hogy a goodwill nélkül nem is ruházhatóak át. Ezt tükrözte az első szövetségi védjegy törvény is 1905-ben, s azóta is változatlanul fennmaradt e doktrína, noha a Lanham Act elfogadásakor is több szövegtervezetről tárgyaltak, ami enyhített volna e merev felfogáson, valamint az eredeti 10. § is másként rendelkezett, mint a ma hatályos. Ettől függetlenül alapjaiban mindvégig a védjegyátruházás érvényességének *sine qua nonja* maradt a goodwill átruházása. Ezt a megközelítést régóta támadják mind a védjegy jogosultak, mind a védjegy jogászok, hiszen indokolatlanul szétválasztja és egymással szembeállítja a jogszabályi követelményeket a vállalkozások valós gazdasági igényeivel. Nézőpontjuk szerint a tiszta átruházás egyáltalán nem káros, vagy nem téveszti meg a fogyasztókat, hiszen a fogyasztók megtévesztése nem a védjegy átruházásától függ, hanem csakis a jogszerző fél későbbi magatartásától.⁴⁷

A fenti rendelkezés legsúlyosabb problémája, hogy a goodwill fogalom egy évszázados pályafutása sem volt elég arra, hogy pontosan körülhatárolt definícióval írják le, mit is testesít meg valójában. Az USA bírói gyakorlatában is több, egymásnak ellentmondó ítélet született a goodwill értelmezésével kapcsolatban, így pedig elmosódik az átruházási szerződések érvényessége és érvénytelensége közötti határmezsgye.

⁴⁶ Visa U.S.A., Inc. v. Birmingham Trust National Bank, 696 F.2d 1371, (Fed. Circ.), 1982: <http://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/F2/696/1371/328769/> (2011. 11. 14.).

⁴⁷ Irene Calboli: Trademark assignment „with goodwill”: a concept whose time has gone. Florida Law Review, 2005. 4. sz., p 773–776.

A problémakör visszavezethető alapelvi szintre, hiszen a védjegy jog tradicionálisan a fogyasztók védelme szempontjából értelmezte a védjegyátruházás feltételeit. E nézet szerint a védjegyek önmagukban nem élveznek oltalmat, csupán a goodwill szimbólumaként és információhordozóként szolgálnak, s ezt is csak addig teszik, míg a fogyasztók megtévesztésére alkalmassá nem válnak. A Lanham Act elfogadásakor egy szenátusi jelentésben (S. Rep. No. 79-1333) felismerték a goodwill és a védjegy közötti kölcsönös összefüggést:

A védjegyek valóban esszenciális elemei a versenynek, mert lehetővé teszik a versengő termékek közötti választást oly módon, hogy a vevők a védjegyek által képesek azokat egymástól megkülönböztetni. A védjegyek ösztönzik a minőség fenntartását azzal, hogy az előállítók számára biztosítják a jó hírnévvel járó valamennyi hasznot, amelyet a kiváló minőségnek köszönhetnek. Ezért szükséges oltalmazni a védjegyeket, megvédeni a fogyasztókat a megtévesztéstől, elősegíteni a tisztességes versenyt és a vállalkozások számára biztosítani mindazokat az előnyöket, amelyeket a hírnév és a goodwill szolgáltat, megelőzve ezzel a más vállalkozással való összetévesztést.⁴⁸

A goodwill nélküli védjegyátruházások érvénytelenek, ráadásul a védjegy törlését is eredményezhetik, ha annak használata az érvénytelen átruházás keretében a fogyasztók megtévesztését okozhatja. Emellett a Lanham Act 45. §-ában található értelmező rendelkezések alapján Calboli megállapításai szerint a goodwill nélküli átruházás a védjegyoltalomról történő lemondásként is értékelhető, ha a jogosult magatartásából arra lehet következtetni, hogy a megjelölésre nincs tovább szüksége védjegyként.⁴⁹

A szabályozás háttérében az a megfontolás áll, hogy a védjegyek elsősorban azért élveznek oltalmat, hogy kellő információt nyújtsanak a fogyasztóknak, és biztosítsák őket arról, hogy ugyanazon védjegy alatt ugyanazt a terméket kapják, ami tulajdonképpen a termékfolytonosság garanciája. Ez persze nem jelenti azt, hogy a jogosultnak teljesen azonos terméket kellene kínálnia. Az 1970-es évek elejétől kezdve a termékfolytonosság sokkal inkább azt jelenti, hogy egyazon védjegy esetén a fogyasztók a korábbihoz alapjaiban hasonló termékhez juthatnak hozzá. A tiszta átruházás pedig éppen ezt veszélyeztetné, ezért vált tilalmazott formává. Ezzel persze azt a premisszát kellene feltételeznünk, hogy az átruházó terméke jobb minőségű, mint a jogszerző félé. De abban az esetben, ha az új jogosult jobb minőségű, kedvezőbb tulajdonságú árut állítana elő, mint az átruházó, miért is kellene védeni a fogyasztókat? Éppen ez lenne az ideális helyzet.⁵⁰

A Lanham Act hatálybalépése előtti időszakban a bíróságok a goodwill átruházását a termék előállításához szükséges tárgyi eszközök átadásával azonosították. 1946 után azonban

⁴⁸ Calboli: i. m. (47), p. 777.

⁴⁹ Calboli: i. m. (47), p. 780.

⁵⁰ Calboli: i. m. (47), p. 784.

ezt tágabban kezdték értelmezni, különösen amiatt, hogy a törvény 10. § (a) pont (2) bekezdés beiktatása révén egyetlen védjegy átruházásával még egyáltalán nem biztos, hogy az átruházó felhagy a vállalkozásával. Így a goodwill átruházása többé már nem feltételezte a termék előállításához használt tárgyi eszközök átadását, hanem maga a goodwill vált immateriális eszközzé. A bírói gyakorlat mindamellett folyamatosan érvénytelennek minősítette azokat az átruházásokat, amelyek eredményeképpen a jogszerző fél általi védjegyhasználat megtéveszthette a vevőket oly módon, hogy a védjegy miatt keletkező fogyasztói elvárásoknak nem felelt meg a termék minősége.

A gyakorlat persze mindig talál valamilyen megoldást, így a 10. § kikerülésére is megszületett a megfelelő jogi konstrukció, amellyel a védjegyjogosultak valóban kiaknázzhatják védjegyeik értékét. A '80-as évektől vált egyre gyakoribbá a védjegyátruházással egybekötött visszlicencia. Ennek során a védjegyjogosult átruházza védjegyét a vevőre, aki egyből licencia keretében használati jogot enged az átruházónak. Az ilyen megállapodások célja nem a termékfolytonosság biztosítása, hanem az, hogy az átruházott védjegy és az azzal ellátott termékek feletti ellenőrzést biztosítsa a vevő, vagyis a licencbe adó számára.⁵¹ A *Visa U.S.A., Inc. v. Birmingham Trust National Bank*-ügyben a Szövetségi Fellebbviteli Bíróság megállapította, hogy a visszlicencia érvényesnek tekintendő, ha megfelel a licenciaszerződések általános feltételeinek. A legfőbb követelmény pedig az, hogy a licencia megfelelő ellenőrzést biztosítson a licencbe adó számára a licencbe vevő által gyártott termékek vagy nyújtott szolgáltatások felett, amennyiben azt a szerződéses védjeggyel látja el. Ezzel kerülhető el, hogy a licencbe vevő a nem megfelelő minőségű termékeivel megtévessze a vásárlókat.⁵²

E felfogás, amely nyilvánvalóan eldologiasítja a védjegyeket, tetten érhető más megközelítésben is. Ugyanis elterjedt megoldássá vált az is, hogy a védjegyek szerződési biztosítékként funkcionálnak. Teszik ezt oly módon, hogy a fő kötelem mellett járulékosan kötnek egy feltételes védjegyátruházással egybekötött visszlicencia szerződést is, ami nem teljesítés eseteére a hitelező számára biztosít kvázi zálogjogot. Mivel a hitelező ritkán lehet érdekelt a védjegy tényleges használatában, mindkét félnek előnyös ez a konstrukció. Az adós továbbra is használhatja védjegyét, ám ezután kénytelen lesz érte használati díjat fizetni, ami a hitelező oldalán a fő kötelem szerződési biztosítékának realizálódásaként jelentkezik. E gyakorlatot a bíróságok elfogadják, azonban több álláspont is megkérdőjelezi a szövetségi védjegyjoggal való konformitását.⁵³

⁵¹ *Calboli*: i. m. (47), p. 795.

⁵² *Visa U.S.A., Inc. v. Birmingham Trust National Bank*, 696 F.2d 1371, (Fed. Circ.), 1982, 36. pont: <http://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/F2/696/1371/328769/> (2011. 11. 14.).

⁵³ *Calboli*: i. m. (47), p. 796–797.

5.3. A goodwill fogalma az amerikai védjegyjogban

A goodwill fogalomköre nehezen megragadható, a jog nyelvére lefordítva pedig még nehezebb pontosan körülhatárolni, hogy mit is jelent. A magyar terminológiában legtágabb megközelítésében üzleti jó hírnévként definiálják. Szűkebb értelemben egy kereskedelmi cég tényleges kapcsolatainak és viszonyainak összességét foglalja magában, különösen a más kereskedőkhöz és vevőkhöz való viszonyokat, amelyek az üzlet értékét a tényleges értéken felül befolyásolják.⁵⁴

A XIX. századi *common law*-ban kialakuló védjegyoltalom a csalás általános tilalmának deriválásából született meg. Az USA jogrendszerében fellelhető kettősség, vagyis a *common law* és az *equity*, illetve a *common law*-bírók és *equity*-bírók párhuzamos együttélése döntő hatással volt a további fejlődésre. A merev *common law* alapján ugyanis a csalárd, megtévesztő fél nem a másik kereskedővel szemben járt el csalárd módon, hanem a fogyasztókkal szemben. Így pedig ennek a másik kereskedőnek nem lett volna jogalapja fellépni a csaló ellenében, hiszen nála nem következett be jogsérelem. Ezen igyekeztek enyhíteni az *equity* útján, vagyis a jog általános elveivel, valamint a természetjog figyelembevételével. A bíróságok ezért a védjegyet tulajdonként fogták fel, és a védjegyek jogi oltalmát a tulajdonjog megsértésének analógiájára kívánták kiterjeszteni. E tulajdoni felfogást azonban nehéz volt összeegyeztetni azzal a korabeli felfogással, hogy a védjegyekben szereplő legtöbb szó vagy szimbólum az emberiség közös tulajdona volt, így magáncélú kisajátítására sem volt lehetőség. Egy 1883-as ítéletben mondta ki a bíróság, hogy

„az ábécé, az angol szókincs, az arab számok, amelyek az ember gondolatait, érzéseit és azáltal magát az igazságot közvetítik, valamint a levegő, a fény és a víz, melyek az ember fizikai létezését hivatottak szolgálni, nem vehetők el tőle. Ezek mind az emberiség közös tulajdonában állnak, s belőlük mindenki egyenlően részesedhet. E forrásokot bárki használhatja, de kizárólagos jogot rajtuk senki sem szerezhet.”⁵⁵

E mélyreható filozofikus gondolatok eredményeképpen kétféle védjegyet kezdtek megkülönböztetni a gyakorlatban. Az egyik csoportba tartoztak azok, amelyek a fenti általános szavakat vagy szimbólumokat ábrázoló védjegyek voltak. Ezek védelmi körét nem tulajdonjogi analógia útján határozták meg, hanem csak a tisztességtelen versennyel szemben nyertek oltalmat. A második csoportba tartoztak az úgynevezett technikai védjegyek, amelyek az újonnan kitalált szavak vagy ábrák voltak. Ma fantáziamegjelöléseknek nevezhetnénk ezeket. Az ebbe a körbe tartozó védjegyek teljes körű védelmet élveztek szigorú, tulajdoni alapokon nyugvó felelősségi rendszerrel.⁵⁶

⁵⁴ Hargitai József: Jogi fogalomtár. Közlönykiadó, Budapest, 2005, p. 548.

⁵⁵ Avery & Sons v. Meikle & Co., 81 Ky. 73, 90 (1883) in *Calboli*: i. m. (47), p. 801.

⁵⁶ *Calboli*: i. m. (47), p. 801.

Hamarosan azonban megváltozott a védjegyoltalom fejlődésének iránya. Rájöttek, hogy a védjegy jog célja nem egyes szavak vagy ábrák önmagában történő védelme, hanem sokkal inkább a védjegyek azon képességének jogi oltalma, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára történő „üzenetküldést”, és a megjelölt termék megvásárlására ösztönöz. Ezt a képességet kezdték goodwillként emlegetni. A védjegy jog célja ezt követően a goodwill védelme volt, és így maga a goodwill vált tulajdonná, s a védjegy csupán annak egyik vizuális manifesztumává. Továbbra is probléma maradt, hogy az elméletet a jog nyelvére miként lehetne egzakt módon lefordítani. Ezt sem 1905-ben, sem 1946-ban nem sikerült a jogalkotónak megtennie, a goodwill fogalma így sosem nyert tételesen meghatározott kereteket. Ami még nagyobb probléma, hogy a jogalkalmazásban sem sikerült ezt megtenni. Az évtizedek alatt a teljes kép egyes darabjait sikerült ugyan felismerni, de egységessé formálása mind a mai napig nem történt meg.⁵⁷

A goodwill tulajdoni tárgyként való felfogását már a '30-as években erőteljesen kikezdte több jogelméleti irányzat is, melyek hatására az ugyan háttérbe szorult, ám teljesen sosem tűnt el. A bírói gyakorlat is többféle megközelítésben próbálta körülhatárolni a goodwillt. 1925-ben a massachusettsi szövetségi bíróság a goodwill fogalomkörébe sorolt olyan jellemzőket, mint az azonnali szolgálatkészség, a pontosság, a tisztesség, az udvariasság, az üzleti érzék, a vevőkkel való törődés és egyéb nem tárgyi elemeket, amelyek a vállalkozás sikeréhez vezetnek. Egy másik álláspont szerint a goodwill azt a vásárlói lelkiállapotot jelenti, ami miatt azok továbbra is ugyanazt az üzletet vagy eladót választják, vagy a már jól bevált áru vagy szolgáltatás mellett döntenek. Egy korabeli harmadik – kissé filozofikus – felfogás szerint a goodwill az az ismeretlen faktor, amely áthatja az egész vállalkozást, és nem bontható fel különböző motívumokra, mert sokkal inkább egy személyiségről van szó, mintsem egy absztrakt jogtudományi fogalomról.⁵⁸

Látható, hogy a fenti metajurisztikus fogalomalkotási kísérletek önmagukban is nehezen értelmezhetőek és a jog nyelvére nehezen lefordíthatóak, így hát nem csoda, hogy az átruházás körébe történő bevonásuk meglehetősen komoly elméleti és gyakorlati problémákat okoz.

Ilyen probléma többek között a goodwill és védjegy közti elhatárolás. Valamilyen módon el kell választani egymástól a kettőt, hiszen ha olyan szoros a kapcsolat közöttük, hogy külön-külön nem is vizsgálhatóak, akkor a tiszta és a goodwilllel történő átruházás kettőssége is értelmét vesztené. Az ellentmondás könnyen belátható, hiszen a goodwill létezése nehezen fogható fel az azt megtestesítő védjegy hiányában, ugyanakkor az is kétségtelen, hogy a goodwill valami többet jelent a védjegy pusztá immateriális értékénél, és a védjegy sem csupán a goodwill fizikai kifejezésének eszköze.

⁵⁷ Calboli: i. m. (47), p. 801–802.

⁵⁸ Calboli: i. m. (47), p. 805.

Amíg egy jogilag is egyértelműen alkalmazható goodwill fogalom meg nem születik, addig a fenti problémás kérdésekre sem adható egzakt válasz. Az amerikai védjegyjogi bírói gyakorlat újabban eltávolodott a Lanham Act 10. §-ának szigorú értelmezésétől, és a védjegyek tiszta átruházását is jóváhagyja. Tulajdonképpen itt nem is értelmezésről van szó, hiszen a tételes jogi norma egyértelműen fogalmaz, ezért sokkal inkább törvényrontó szokásjogról, *desuetudó*ról beszélhetünk. Noha ez még széles körben nem terjedt el, s így inkonzisztens a gyakorlat, de a változás irányai kezdenek kirajzolódni.

A hatályos szabályok ráadásul az eredeti jogalkotói cél elérésére alkalmatlanok. Hiszen a goodwill átruházása még nem feltételezi, hogy a jogszerző fél változatlan formában fogja az adott termékeket gyártani, vagyis a termékfolytonosság egyáltalán nem biztosított. És nem is lehetne erre kötelezni, hiszen azzal a versenyben való részvétele komoly korlátozás alá esne. Az eredeti védjegyjogosult is úgy változtathatja meg termékei vagy szolgáltatásai minőségét, ahogy azt üzleti érdekei megkívánják, de ez természetesen nem eredményezi a fogyasztók megtévesztését. Ha pedig ez a jogosult nem kívánja a továbbiakban ezt a terméket gyártani, és a védjegyét ezért másra átruházza, a jogszerzőnek miért is kéne a korábbi jogosult által kitaposott úton továbbhaladnia? Nyilvánvaló tehát, hogy ez a *common law*-ból megmaradt konstrukció mára csak pusztán formalizmus, valós célokat nem szolgál. Ráadásul a jogalkalmazásban rejlő bizonytalanság nemhogy a védjegyjogra, de magára a versenyre nézve is ártalmas.

Ahogy a 3. fejezetben volt róla szó, a TRIPS és a NAFTA alapján a goodwilllel egybekötött védjegyátruházás még elfogadható megoldás, hiszen a goodwill és a vállalkozás viszonylatában az utóbbi jelent tágabb kört, és a fenti egyezmények csak azt teszik kötelezővé, hogy a vállalkozás átruházása nélkül is lehessen védjegyet átruházni, ami alapján a goodwilllel való átruházás kötelezővé tétele még nem sérti az egyezményeket. Ugyanakkor a Trademark Law Treatyben (TLT) foglalt tiltó szabályok már kifejezetten a goodwillre vonatkoznak, így az USA jelenleg megsérti a TLT-ből fakadó kötelezettségét, amit jogszabály-módosítás útján célszerű lenne kiküszöbölni.

5.4. Eljárási szabályok

A 9424-es számú, 1944-ben kelt végrehajtási rendelet alapján az USPTO igazgatójának gondoskodnia kell a licenciák és az átruházások nyilvántartásáról. Ennek megfelelően az USA-ban is kötelező a védjegy-átruházási szerződések benyújtása az USPTO-hoz. Bár a szerződés érvényességét ennek elmaradása nem érinti, de a lajstromban való átvezetés hiánya miatt az új jogosult a jogait nem gyakorolhatja.

A lajstromba való bejegyzéshez a következő dokumentumok szükségesek:

- az átruházási szerződés másolata,
- a védjegy lajstromkivonata a védjegyjogosult személyének bizonyítására,

- a felek által közösen aláírt nyilatkozat, amelyben kifejtik, hogy az átruházás mennyiben befolyásolja a védjegyoltalmat,
- a dokumentumokat egybefoglaló külzet.

A benyújtott dokumentumok nyelve főszabály szerint az angol, azonban van lehetőség más nyelvű okiratok benyújtására is, amennyiben azokhoz hiteles angol nyelvű fordítást is csatolnak.

A külzetre meglehetősen nagy hangsúlyt fektetnek az Egyesült Államokban, formai oldalról ez a legrészletesebben szabályozott pont. Alapvetően egyetlen védjegy átruházása esetén egy külzetet kell készíteni. Abban az esetben, ha a felek egyidejűleg szabadalmi oltalom és védjegyoltalom átruházását kívánják bejelenteni, úgy két külön külzettel kell a csatolt dokumentumokat ellátni. Ha a bejelentő fél nem vagy hiányosan készíti el a külzetet, úgy az USPTO hiánypótlásra visszaküldi.

Minden külzetnek, legyen az akár szabadalom, akár védjegy átruházására vonatkozó bejelentés, az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a jogosult nevét,
- a jogszerző fél nevét, állampolgárságát, illetve székhelyét,
- a bejegyzendő jogügylet leírását,
- az átruházandó védjegy lajstromszámát, illetve a védjegybejelentés számát,
- a fél vagy képviselő levelezési címét,
- a keltezés dátumát,
- a felek aláírását (elektronikus ügyintézés esetén e-aláírást).⁵⁹

A külzet egyszerű elkészítése érdekében az USPTO elektronikus védjegy-átruházási rendszert (*Electronic Trademark Assignment System*, a továbbiakban: ETAS) működtet, melynek segítségével a külzet pillanatok alatt, megfelelő formában elkészíthető.

A bejegyzési kérelemhez csatolni kell az eljárási díj megfizetését igazoló dokumentumot. Egy védjegy átruházásának bejegyzési díja 40 USD, ha pedig egyidejűleg több védjegy is átruházás tárgya, úgy minden további után 25 USD az eljárás díja.

Az átruházás bejegyzésének napja az a nap, amelyen a felek kérelmüket az USPTO számára benyújtották. Amennyiben valamilyen okból kifolyólag – tipikusan a külzet hiányosságai miatt – hiánypótlásra kell felhívni a feleket, és azt határidőn belül teljesítik is, szintén a kérelem benyújtásának napja lesz az irányadó.

Lehetőség van feltételhez kötött átruházási szerződés benyújtására is, ebben az esetben azonban az USPTO nem vizsgálja a feltétel későbbi bekövetkeztét, hanem hatályos szerződésként kezeli a megállapodást. Ha valamilyen okból kifolyólag a feltétel nem teljesülne, s a szerződés nem racionalizálódik, akkor annak a lajstromba történő bejegyzését a felek közös, írásos nyilatkozata vagy bírósági ítélet alapján törlik.

⁵⁹ U.S. Trademark Law. Rules of Practice & Federal Statutes: <http://www.uspto.gov/trademarks/law/tmlaw.pdf> (2011. 11. 20.), p. 103–104.

Egészen különös és az európai jogi paradigmákkal nem is teljesen összeegyeztethető megoldás, hogy a kormányzati érdekeltségű védjegyátruházások külön lajstromba kerülnek, amely a nyilvánosság számára nem hozzáférhető, csak a kormány felhatalmazott képviselője folytathat benne kutatást. Ezenfelül létezik egy titkos lajstrom is, amelybe az átruházás okiratait akkor jegyzik be, ha azt valamelyik kormányzati szerv kéri. Ezekről az adatokról tájékoztatás nem adható, kutatás bennük nem végezhető. Csak oly módon hozzáférhetőek, ha az adott kormányzati szerv vezetője írásban engedélyezi, és az USPTO igazgatója azt jóváhagyja. Csak azt az egyetlen dokumentumot lehet megtekinteni, amelyre a felhatalmazás kiterjed, és azt is csak az USPTO felügyelete alatt.⁶⁰

A képviseletre nézve nem vonatkozik külön rendelkezés az átruházások esetén, arra az általános szabályok irányadóak. Annyit azonban érdemes kiemelni, hogy külföldi székhelyű jogszerző fél esetén sem kötelező a jogi képviselet, a USPTO csupán célszerűségi okokból ajánlja egy belföldi székhelyű jogi képviselő megbízását.

A vevőt megillető jogok közül ki kell emelni, hogy megilleti őt a harmadik személyek védjegybejelentéseivel szembeni fellépés joga, de csak akkor, ha a védjegy-átruházási szerződést a szükséges mellékletekkel együtt a korábbi jogosulttal közösen már benyújtották. A kérelemhez az új jogosult csatolhatja a harmadik személy védjegybejelentését célzó felszólalását. A szerződés benyújtását követően is előterjeszhető felszólalási vagy törlési kérelem, amelyben hivatkozni kell a szerződés benyújtásának tényére, igazolandó a fellépés jogosultságát.

6. VÉDJEGYÁTRUHÁZÁS A KÍNAI JOGBAN

1978-ban Kína szakított a szovjet mintájú tervgazdálkodási modellel, és fokozatosan áttért a szocialista piacgazdaságra, amelyben a piacgazdaság és a tervgazdaság együttműködik. Ez a keverékmegoldás olyan jól működött, hogy az 1980-as, 1990-es és a 2000-es években Kína hihetetlen mértékű fejlődést produkált, ami mára odáig vezetett, hogy képessé vált a világ addigi gazdasági egyensúlyát megbontani, és súlypont-áthelyeződéseket generálni. E fokozódó gazdasági hatalomból eredően talán elfogadható, ha röviden a kínai állapotokra is kitérünk.

A szellemi tulajdon-jogok jogi védelme rövid időre nyúlik vissza, ezért annak jogelméleti háttérében még nincs teljes egyetértés a kínai jogtudósok között. Az egyik fő irányzat a szellemi tulajdon-jogok karakterisztikájának kidolgozása mellett az általános polgári jog szabályait látná alkalmazandónak, míg a másik irányzat a szellemi tulajdont nem vonná be a tradicionális és absztrahált polgári jog körébe.⁶¹ A '90-es évektől kezdődően inkább az előbbi irányzat érvényesül és válik meghatározóvá a kínai polgárjog-tudományban. Ez odá-

⁶⁰ U.S. Trademark Law. Rules of Practice & Federal Statues: <http://www.uspto.gov/trademarks/law/tmlaw.pdf> (2011. 11. 20.), p. 106.

⁶¹ *Zheng Cheng Si: The Intellectual Property Legal System.* In *China Intellectual Property Law Guide*, CCH Asia Pte Limited, 2003, p. 2,102–2,103.

ig vezetett, hogy egyes szerzők a szellemitulajdon-jogok tekintetében a kvázibirtoklás fogalmát is alkalmazhatónak látják, amiből továbbvezetve az elbirtoklást is lehetségesnek tartják. Zheng Chen Si azonban ezt teljességgel lehetetlennek tartja, és abból kiindulva, hogy a tényleges birtoklás kizárt a szellemi alkotásokon, az elbirtoklást sem látja elképzelhetőnek.

A kínai védjegyjog is lehetővé teszi a lajstromozott védjegyek átruházását, noha hasonlóan a magyar szabályokhoz, ebben a vonatkozásban igen rövid rendelkezéseket tartalmaz.⁶² Ezek alapján a kínai terminológiában a feleket engedményezőnek (*assignor*) és engedményesnek (*assignee*) nevezik. A védjegyek átruházása során a következőket kell szem előtt tartani:

- A feleknek a Kínai Szellemitulajdon-védelmi Hivatalhoz (*State Intellectual Property Office of the P.R.C.*, a továbbiakban: SIPO) be kell nyújtaniuk az átruházás bejegyzése iránti kérelmüket, amelyhez csatolni kell a védjegyátruházásról szóló szerződést és a védjegy lajstromozásakor kiállított okiratot.
- Az engedményezőnek igazolnia kell, hogy ő a védjegy jogosultja.
- Ha az átruházandó védjegyet külön listán meghatározott termékeken, gyógyszereken vagy dohányon használták, a hatáskörrel rendelkező hivatal jóváhagyása is szükséges az átruházás bejegyezhetőségéhez.
- Az engedményesnek garantálnia kell, hogy a védjeggyel érintett terméket ugyanolyan minőségben fogja gyártani a továbbiakban is.
- Az engedményesnek az összes azonos vagy hasonló védjegyet át kell ruháznia az azonos vagy hasonló áruosztályokban. Amennyiben ezt nem teszi meg, úgy a SIPO határidő kitűzésével erre felhívja, majd e határidő eredménytelen letelte után a bejegyzési kérelmet visszavontnak tekinti.
- Ha az átruházandó védjegyet korábban már licencbe adták, a licencbevevő hozzájáruló nyilatkozatára is szükség van az átruházás bejegyzéséhez.
- Az átruházás díját a kérelemmel együtt be kell fizetni. Ez jelenleg 150 USD.⁶³

Az a követelmény, hogy az engedményesnek változatlan minőségben kell továbbgyártania a terméket, a modern kereskedelmi környezetben meglehetősen avított szabálynak tekinthető, hiszen ezzel kényszerpályára terelik az engedményest termékkörének megválasztása tekintetében. Az eredeti jogosult termékének minőségét bármikor megváltoztathatja, vagy módosíthatja az árujegyzéket és más termékeken is használhatja a védjegyet, de az átruházás után az új jogosult ezt nem teheti meg kötelezettségvállalása miatt, ez pedig indokolatlanul egyensúlyhiányos helyzetet teremt.⁶⁴

Azzal, hogy valamennyi azonos vagy hasonló védjegyet át kell ruházni az engedményesre, a jogalkotó célja valószínűleg az lehetett, hogy minél inkább elkerülhetővé váljon az

⁶² A Trademark Law of the People's Republic of China (elfogadva 1982. 08. 23-án) 39. cikke határozza meg az átruházás feltételeit.

⁶³ <http://www.chinatradeoffice.com/index.php/about/fee> (2011. 12. 12.).

⁶⁴ Graham Brown, Wei Xin: Trade Marks. In China Intellectual Property Law Guide, CCH Asia Pte Limited, 2003, p. 6,301.

átruházásból eredő megteveszthetőség veszélye. Ez a szabály nemcsak a részleges átruházást zárja ki, de az előző követelménnyel együtt gyakorlatilag márkaátruházásról van szó, egy termékkörhöz kapcsolódó teljes védjegyállománnyal és goodwilllel együtt. Ezzel a sajátossággal a kínai jog jelentősen szigorúbb feltételekhez köti az átruházást, mint az egyéb tárgyalta védjegyjogi rezsimek.

Az engedményes akkortól tekintendő a védjegy új jogosultjának, amikor azt a SIPO hivatalos lapjában meghirdeti.

Az átruházás megengedhetőségét a SIPO az iratok beérkezése után megvizsgálja, és ha a fenti szigorú szabályok ellenére mégis összevethetőségre vezetne az átruházás jóváhagyása, a kérelmet elutasítja, és írásban értesíti annak indokairól a feleket. Ennek legtipikusabb oka, ha a védjegy egy speciális földrajzi területhez köti a terméket, és az átruházással e kapcsolat megszűnne, például a gyártás helyének megváltozása miatt.

7. DE PRAXE NOVA – A VÉDJEGY-ÁTRUHÁZÁSI SZERZŐDÉS SAROKKÖVEI

Ebben a fejezetben a kutatások összegzéseként azok a kulcsmomentumok kerülnek kifejtésre, amelyek a védjegy-átruházási szerződés megkötésekor nagy jelentőséggel bírnak, akár a későbbi jogvita elkerülése végett, akár az átruházás bejegyzésének gördülékenyebbé tétele érdekében.

Mintaként az ingatlan-adásvételi szerződéseket célszerű alapul venni, hiszen struktúrájukban leginkább ezekkel rokoníthatóak a védjegy-átruházási szerződések. Alapvetésnek annyit szükséges megjegyezni, hogy az átruházó és a kedvezményezett megnevezést célszerű használni, hiszen az ebben a jogviszonyban található szerződéses pozíciókra nincs kifejezett magyar jogi terminus, de talán így érhető el a legkisebb terminológiai zavar.

A szerződő felek adatainak rögzítése után, rögtön a szerződés első pontjában célszerű a jogosultsági viszonyokat tisztázni, vagyis azt, hogy az átruházó fél milyen arányban jogosultja az érintett védjegynek, ezt követően pedig az SZTNH lajstroma alapján fel kell tüntetni a védjegy adatait. Itt a következőket mindenképpen szerepeltessük:

- a megjelölést grafikailag ábrázolva,
- az ügyszámot,
- a lajstromszámot,
- a státuszt (az oltalom fennáll-e),
- az elismert bejelentés napját,
- a megújítási díj esedékességének napját,
- az árujegyzékben szereplő áruosztályokat,
- ha van, a bécsi osztályt,
- a jogosult adatait.

Ezt követően az adásvételi szerződésekhez hasonlóan rögzíteni kell az átruházásra, illetve a vételár megfizetésére irányuló kifejezett akaratnyilatkozatot. Ezután mindenképpen meg

kell határozni azt, hogy az átruházás az árujegyzék egészére kiterjed-e, avagy csak részleges átruházásról van-e szó. Utóbbi esetben tételesen fel kell tüntetni azon áruosztályokat, amelyek a kedvezményezettre háramlanak, és azokat, amelyek továbbra is az átruházó érdekkörében maradnak.

A tiszta átruházás fentebb részletezett elméleti és gyakorlati problematikája miatt fontos lehet külön is kiemelni, hogy az átruházási szerződés hatálya az érintett védjegyen felül nem terjed ki sem az átruházó fél vállalkozásának társasági részesedésére, sem a védjeggyel megjelölt termékek know how-jára, sem pedig a védjegyhez vagy a vállalkozáshoz kapcsolódó goodwillre. Továbbá a jóhiszeműség írásba foglalása végett célszerű arra is utalni, hogy a felek szándékai és legjobb tudomása szerint a részleges átruházással a védjegy használata nem válik megtévesztővé, hiszen ez szinte minden jogrendszerben az átruházás korlátját jelenti. Ezt követően pedig a védjegy ellenértékének megfizetéséről szóló technikai előírásokat szükséges rögzíteni.

A Ptk.-ban részletezett szavatossági előírásokkal összhangban a szerződésben az átruházó nyilatkozataként írásba foglalandó, hogy egyedül ő a kizárólagos jogosultja a védjegynek, és harmadik személyt nem illet meg azon a használat joga. Ezenfelül pedig szavatol a védjegy per-, teher- és igénymentességéért, illetve azért, hogy azt sem köztartozás, sem magántartozás nem terheli. Abban az esetben, ha valamilyen korlátozó jog terheli a védjegyet (pl. licencia, zálogjog), úgy a tehermentesítés módjáról is rendelkezni kell. Fontos a szerződésbe beépíteni egy olyan felelősségkorlátozó klauzulát, miszerint az átruházó nem tartozik jogszavatossággal mindazokért a körülményekért, amelyeket a szerződéskötés időpontjában nem ismert, és kellő körültekintés mellett sem kellett ismernie.

Amennyiben a szerződő felek valamelyike vagy mindegyike jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, úgy értelemszerűen a szerződés aláírásakor a fél képviselője jár el. A képviselő képviseleti tevékenységéért való felelősségét nyomatékosítja az a szerződéses nyilatkozat, miszerint a képviselő kijelenti, hogy az átruházó fél legfőbb szervének tudtával és beleegyezésével jár el a szerződés megkötésekor, és nem sért vele semmilyen legfőbb szervi határozatot.

A felelősségi rendelkezések körébe tartozóan fontos azon nyilatkozat beiktatása, hogy az átruházó tartózkodik minden olyan magatartástól, amellyel a védjegy oltalmának fennállását bármi módon veszélyeztetné. Amennyiben pedig az átruházó magatartása miatt a szerződés teljesítése lehetetlenné válik (szubjektív lehetetlenülés), úgy a kedvezményezett a Ptk. 312. § (2) bekezdése alapján kártérítési igényrel élhet az átruházóval szemben.

Amennyiben a felek ügyvéd közreműködésével kötnek szerződést, a vételár teljes kiegyenlítésekor történő, átruházás tudomásulvételére irányuló kérelem benyújtására vonatkozóan az ingatlan-adásvételi szerződések esetén szokásos, ügyvéd által továbbított bejegyzési engedélyre vonatkozó szerződéses konstrukciót ajánlott alkalmazni.

Mind a Ptk. általános részében, mind a kötelmi jog általános részében, mind pedig az adásvételi szerződés mint az átruházó szerződések alaptípusa esetében hangsúlyosan sze-

reper a tájékoztatási kötelezettség, így ez is a szerződés lényeges eleme. Védjegyátruházás esetén tehát az átruházó köteles tájékoztatni a kedvezményezettet a védjeggyel kapcsolatos körülményekről, így különösen azon termékek lényeges tulajdonságairól, valamint átlagos fogyasztói köréről, amelyekkel kapcsolatban a védjegyet használta.

A szerződés fakultatív eleme ugyan, de részleges átruházás esetében mindenképpen ajánlott az átruházó javára elővásárlási jogot létesíteni. Ennek értelmében ha a kedvezményezett a védjegyet harmadik félre kívánja átruházni, a vételi ajánlatot bizonyos határidőn belül (tipikusan 15 nap) teljes terjedelmében köteles az átruházóval közölni. Ha ő az ajánlat tartalmát írásbeli nyilatkozattal a magáévá teszi, akkor a szerződés közöttük jön létre. Az átruházó nyilatkozattételre nyitva álló idejét is célszerű 15 napban limitálni. Ha e határidőn belül nem nyilatkozik, akkor az elővásárlási jog gyakorlásának lehetőségétől esik, és a kedvezményezett az ajánlatnak megfelelően vagy kedvezőbb feltételekkel a harmadik személlyel átruházási szerződést köthet.

Szintén fakultatív elem, de főként a gazdasági társaságok esetében juthat kiemelt jelentőséghez az úgynevezett versenytársi klauzula. Ennek keretében a felek abban állapodnak meg, hogy a megszerzett védjegyet a kedvezményezett nem ruházhatja át az átruházó piaci versenytársának az átruházó írásbeli hozzájárulása nélkül. A szerződés értelmezési körében versenytársnak minősítendő bármely természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, amelyik üzletszerű gazdasági tevékenységet folytat az átruházó tevékenységi körével azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységi körben. A saját ajánlat, illetve a kapott vételi ajánlat közlésére és a hozzájárulás megadására nézve az elővásárlási jognál írottak alkalmazandóak.

A szerződés késedelmes teljesítése, illetve nem teljesítése esetére ajánlott a Ptk.-ban biztosított elállási jog gyakorlásának, illetve az azt követő elszámolásnak a módját írásba foglalni.

Végezetül a költségviselés kérdésében kell megállapodni. Főszabály szerint itt a jogutódlás tudomásulvételének díja merülhet fel, ami a Ptk. alapján a kedvezményezettet terheli. Ezt követően már csak a szerződések szokásos záró rendelkezései maradnak hátra a Ptk. szabályainak alkalmazásáról, illetve a szerződés tudomásulvételéről tett nyilatkozatok, az aláírások és a keltezés.

ZÁRSZÓ

Áttekintve a fenti jogrendszerek védjegyátruházásra vonatkozó szabályait, megfigyelhetők a főbb különbségek az európai és a tengerentúli nagy jogrendszerek között. Míg a közösségi védjegyek és a magyar védjegyek esetében a tiszta átruházás már régóta elismerést nyert,⁶⁵

⁶⁵ Lásd részletesen *Keserű Barna Arnold: A magyar védjegyek átruházására vonatkozó szabályok összehasonlítása a közösségi védjegyoltalom átruházásának szabályaival, különös tekintettel a szellemi tulajdon elméleteire. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, 6. (116.) évf. 4. sz., 2011. augusztus, p. 68–70.*

addig az USA-ban és különösen Kínában ez koránt sincs így. Ezen országok gazdasági jelentősége mindenképpen ellentmondásossá teszi a szigorú védjegy-átruházási szabályok fenntartását, amelyek egyrészt a nemzetközi jogfejlődés folyamán egyértelműen túlhaladtá váltak, de a gazdasági realitás szükségleteinek is ellentmondanak. Az USA Kereskedelmi Minisztériuma 2012. április 11-én adta közre a Közgazdasági és Statisztikai Hivatal és az USPTO által együttesen készített jelentést, amelynek célja, hogy azonosítsa azokat a szektorokat, amelyek hangsúlyosan a szellemi tulajdon-védelemhez kapcsolódnak, és GDP-arányosan meg is határozza ezek mértékét. Eszerint 60 olyan ágazat különíthető el, amely védjegyjogintenzívnek tekinthető, ezek együttesen közvetlenül 22 590 000 amerikai munkahelyet érintenek, közvetve pedig további 13 111 000-et, vagyis együtt több mint 35 milliót. A védjegyintenzív ágazatok 2010-ben az USA GDP-jének 30,8%-át adták.⁶⁶ Ilyen adatok mellett nem véletlen, hogy az USA-ban rengetegen sürgetik a védjegy jog liberalizálását és a tiszta átruházás elismerését. Hazánk ebben a vonatkozásban tehát mindenképpen jó úton jár, és elismerést érdemel a tiszta átruházás elvének védelme.

Feltétlenül átveendő megoldás lenne a nemzetközi védjegyek esetében ismertett lajstromozási módszer, amelyek esetében a lajstromszámhoz kapcsolódó nagybetűk egyértelműen követhetővé teszik a védjegyek átruházását. Ennek meghonosításához szükséges lenne egyrészt a Vt. ilyen irányú módosítása, másrészt az SZTNH lajstromvezetési rendszerének fejlesztése. Ezt indokolná a TLT részleges átruházásra vonatkozó szabálya is, aminek a korábbiakban kifejtettek szerint nem felel meg a Vt.⁶⁷

FELHASZNÁLT IRODALOM

Graham Brown, Wei Xin: Trade Marks. In China Intellectual Property Law Guide, 2003, CCH Asia Pte Limited, 2003, p. 5,001–10,001.

Irene Calboli: Trademark assignment „with goodwill”: a concept whose time has gone. Florida Law Review, 2005. 4. sz. p. 772–842.: <http://papers.ssrn.com> (2011. 11. 13.)

Csiky Péter: A TRIPS egyezmény szerepe a nemzetközi iparjogvédelmi rendszerben. Iparjogvédelmi Szemle, 103. évf. 3. sz.: <http://www.mszh.hu/kiadv/ipsz/199806/csiki.html> (2010. március 14.)

Paul Flignor, David Orozco: Intangible Asset & Intellectual Property Valuation: A Multidisciplinary Perspective. 2006, WIPO: http://www.wipo.int/export/sites/www/sme/en/documents/pdf/IP_Valuation.pdf (2011. 12. 11.)

Hargitai József: Jogi fogalomtár. Közlönykiadó, Budapest, 2005.

⁶⁶ Intellectual Property and the U.S. Economy: Industries in focus. U.S. Department of Commerce, March 2012. <http://www.esa.doc.gov/sites/default/files/reports/documents/ipandtheuseconomyindustriesinfocus.pdf> (2012. 07. 20.).

⁶⁷ Keserű: i. m. (65), p. 62.

- Keserű Barna Arnold*: A magyar védjegyek átruházására vonatkozó szabályok összehasonlítása a közösségi védjegyoltalom átruházásának szabályaival, különös tekintettel a szellemi tulajdon elméleteire. *Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle*, 6. (116.) évf. 4. sz., 2011. augusztus, p. 42–74.
- Kiri Marietta*: Találmány és technológiaértékelés. In *Molnár István* (szerk.): *Esettanulmányok a szellemi tulajdon-védelem és menedzsment köréből*. InnoAID Innovációs és Gazdasági Tanácsadó Kft., Kecskemét, 2010, p. 133–164.
- Lontai Endre, Faludi Gábor, Gyertyánfy Péter, Vékás Gusztáv*: *Magyar polgári jog. Szellemi alkotások joga*. Eötvös József Könyv- és Lapkiadó Bt, Budapest, 2008.
- Molnár István*: *Szellemi tulajdon menedzsment és technológia-transzfer*. InnoAID Innovációs és Gazdasági Tanácsadó Kft., Kecskemét, 2008.
- Molnár István*: *Közfinanszírozású kutatás-fejlesztés: a szellemi tulajdon-védelmi szabályzatok gyakorlati alkalmazása*. In *Molnár István* (szerk.): *Esettanulmányok a szellemi tulajdon-védelem és menedzsment köréből*. InnoAID Innovációs és Gazdasági Tanácsadó Kft., Kecskemét, 2010. p. 10–44.
- Olga Nedeltscheff*: *First thing first. Why does the world need global trademark law?* *Trademark world*, 2003, 1. suppl. p. 6–10.
- Tattay Levente*: *Az EU legfejlettebb iparjogvédelmi integrációja: a közösségi védjegy*. *Külgazdaság, Jogi Melléklet*, 2005. 7–8. sz., p. 65–84.
- Zheng Cheng Si*: *The Intellectual Property Legal System*. In *China Intellectual Property Law Guide*, CCH Asia Pte Limited, 2003, p. 1,001–5,001.
- Brand ranking 2011: http://www.eurobrand.cc/en/publication/eurobrand_2011 (2011. 12. 12.)
- Guide to the international registration of marks, Part B, Chapter II.: <http://www.wipo.int/export/sites/www/madrid/en/guide/pdf/partb2.pdf> (2011. 12. 01.)
- Intellectual Property and the U.S. Economy: Industries in focus, U.S. Department of Commerce, March 2012: <http://www.esa.doc.gov/sites/default/files/reports/documents/ipandtheuseconomyindustriesinfocus.pdf>
- U.S. Trademark Law. Rules of Practice & Federal Statues, 2011. november 8. U.S. Patent & Trademark Office, Part 3 – Assignment, Recording and Rights of Assignee: <http://www.uspto.gov/trademarks/law/tmlaw.pdf> (2011. 11. 13.)
- <http://www.chinatradermarkoffice.com/index.php/about/fee> (2011. 12. 12.)
- <http://www.justia.com/intellectual-property/trademarks/> (2011. 12. 10.)
- http://www.wipo.int/madrid/en/legal_texts/common_regulations.htm (2011. 12. 02.)
- <http://www.wipo.int/treaties/en/ip/tlt/forms.html> (2010. március 21.)

FELHASZNÁLT JOGFORRÁSOK

Amerikai Egyesült Államok

- Lanham Act (15. U.S.C § 1051): <http://www.uspto.gov/trademarks/law> (2011. 12. 27.)
- Visa U.S.A., Inc. v. Birmingham Trust National Bank, 696 F.2d 1371, (Fed. Circ.), 1982: <http://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/F2/696/1371/328769/> (2011. 11. 14.)

Kanada

Trade-marks Act (R.S.C., 1985, c. T-13): <http://laws.justice.gc.ca/eng/acts/T-13/page-20.html#h-14> (2011. 11. 27.)

Mexikó

Ley de la Propiedad Industrial (D.O.F. June 27, 1991): <http://www.diputados.gob.mx/LeyesBiblio/pdf/50.pdf> (2011. 12. 27.)

Kína

Trademark Law of the People's Republic of China: http://www.sipo.gov.cn/sipo_English2008/laws/lawsregulations/200804/t20080416_380327.html (2011. 12. 27.)

Nemzetközi szerződések

Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, TRIPS, 1994: http://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/t_agm0_e.htm (2011. 12. 27.)

North American Free Trade Agreement, NAFTA, 1992: <http://www.nafta-sec-alena.org/en/view.aspx?x=343> (2011. 12. 27.)

Trademark Law Treaty, 1994: <http://www.wipo.int/trademarks/en/> (2011. 12. 27.)

Regulations under the Trademark Law Treaty, 1994: <http://www.wipo.int/trademarks/en/> (2011. 12. 27.)

Singapore Treaty on the Law of Trademarks, 2006: <http://www.wipo.int/trademarks/en/> (2011.12.27.)

A madridi rendszer szerződései

Madrid Agreement, 1891: <http://www.wipo.int/trademarks/en/> (2011. 12. 27.)

Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Intarnational Registration of Marks, 1989: <http://www.wipo.int/trademarks/en/> (2011. 12. 27.)

Common Regulations under the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks and the Protocol Relating to that Agreement: <http://www.wipo.int/trademarks/en/> (2011. 12. 27.)

Administrative Instructions for the Application of the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks and the Protocol Relating Thereto: <http://www.wipo.int/trademarks/en/> (2011. 12. 27.)